

KAMENI VITEZ NA 'LIJEČENJU': OTPUŠTENA SILA CENTRALNOG TRNA

Značajan korak naprijed: Dogodine završetak obnove Orlandova stupa?

S ciljem očuvanja i zaštite jednog od najvažnijih kulturnih spomenika Dubrovnika, Orlandovog stupa. S obzirom na složenost strukture i nužnost minimiziranja daljnjih oštećenja, posljednji korak, preduvjet za daljnje konzervatorske aktivnosti, bio je uspješno popuštanje sile primjenjene na centralni trn stupa. Ovaj proces zahtijevao je izuzetnu preciznost i suradnju stručnjaka iz različitih područja.

Kako su izvijestili iz Ministarstva kulture i medija RH i Hrvatskog resta-

uratorskog zavoda, otpuštanje sile trna uspješno je obavljeno krajem ožujka 2025., nakon nekoliko neuspješnih pokušaja smanjenja trenja između matice i okolnih materijala. Ovaj korak, koji je ranije bio označen kao ključan za budući razvoj konzervatorskih radova, predstavlja značajan napredak u obnovi i očuvanju Orlandovog stupa.

Nakon uklanjanja matice i sidrene ploče s minimalnim intervencijama u strukturu stupa, očekuje se da će rezultati monitoringa omogućiti nastavak

Orlandov stup čeka skidanje okova koje se oduljilo

restauracije, uključujući čišćenje i obnovu zakrpa te tretman oštećenja koji nisu direktno povezani s pukotinama. Nastavlja se i monitoring ponašanja stupa, uz analizu klimatskih uvjeta od utjecaja na stabilnost konstrukcije. S obzirom na dinamiku promjena i nepredvidivost stanja, konzervatorsko-restauratorski radovi trebali bi biti završeni do 2026. godine.

Uz konzervatorsko-restauratorske aktivnosti, nastavit će se i dugoročni monitoring stupa kako bi se osigurala stabilnost i očuvala povijesna vrijednost ovog važnog simbola Dubrovnika za buduće generacije.

Podsjetimo, Orlandov stup, koji je zbog svoje povijesne i kulturne vrijednosti bio predmet više intervencija tijekom vre-

mena, sastoji se od nekoliko kamenih elemenata, a ne, kako se često misli, od jednog monolitnog bloka. U 2006. i 2007. godini, kao odgovor na prijetnju oštećenja zbog vertikalnih pukotina, u stup je ugrađen metalni centralni trn kako bi se stabilizirala struktura. Iako je ta intervencija bila nužna, oštećenja su se progresivno nastavila, pa je na inicijativu Ministarstva kulture i medija 2018. pokrenut program zaštitnih radova HRZ na Orlandovom stupu, a odvija se u suradnji s Gradom Dubrovnikom, Konzervatorskim odjelom u Dubrovniku i Zavodom za obnovu Dubrovnika.

U prilogu cjelovito izvješće Pročelnice Službe za odjele izvan Zagreba Hrvatskog restauratorskog zavoda Borke Milković.